

REFERAT Socialudvalget d. 15-04-2026

Mødedato Onsdag d. 15. april 2026 kl. 10:00

Mødested Lokale 121, Tønder Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Oprettelse af eget tilbud til børn og unge.....	4
Revidering af strategien for partnerskaber med NGO'er og frivillige sociale foreninger.....	6
Analyse af underretninger 2025.....	8
Afgørelser fra Ankestyrelsen 2025.....	10
Slutevaluering fra BDO og Den Møllerske Støttefond - Familieværkstedet.....	12
Resultat af serviceundersøgelse på Voksen Socialområdet.....	15
Årsrapport 2025 over indgreb i selvbestemmelsesretten.....	17
Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til to lejligheder ved Lærkely.....	19
Legatregnskaber 2025 administreret af Socialudvalg.....	20
Gensidig orientering.....	21
Lukket.....	22
Lukket.....	23
Lukket.....	24
Lukket.....	25
Underskriftsark.....	26

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-2-25

Beslutningstema

Godkendelse af dagsorden til dagens møde.

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Social indstiller,

at dagsorden til dagens møde godkendes

Beslutning

Dagsordenen godkendt med den bemærkning, at der tilføjes en orientering om Børne- og Familieområdet under gensidig orientering.

Lars Lund Hansen deltog ikke i behandling af punktet.

Punkt 2: Oprettelse af eget tilbud til børn og unge

34.00.00-A21-1-25

Beslutningstema

Udvalget tager stilling til, om der er grundlag for at etablere et eget institutionstilbud til børn og unge på baggrund af budgetopdraget og den gennemførte analyse af, om der fagligt og økonomisk er grundlag for at etablere en egen institution.

Historik

Socialudvalget anbefalede den 3. juni 2025 at afsætte og frigive 500.000 kr. til at afdække muligheden for at etablere et eget institutionstilbud til børn og unge.

Økonomiudvalget anbefalede den 19. juni 2025 samme disponering.

Kommunalbestyrelsen afsatte i budget 2025 i alt 1 mio. kr. og frigav 500.000 kr. den 26. juni 2025 til gennemførelse af afdækningen.

Socialudvalget blev den 7. oktober 2025 orienteret om status på bevillingen.

Sagsfremstilling

Tønder Kommune anvender i dag udelukkende eksterne institutionstilbud til børn og unge, der har behov for anbringelse eller aflastning/støtteophold.

Kommunalbestyrelsen besluttede derfor at afdække potentialet for at etablere et kommunalt drevet tilbud med fokus på:

- faglig kvalitet og sammenhæng i indsatsen
- øget nærhed for børn, unge og familier
- langsigtet økonomisk bæredygtighed

Analysens grundlag

Analysen tager udgangspunkt i kommunens historiske køb af eksterne pladser i perioden 2020-2024. Forbruget ligger primært indenfor fire institutionstyper:

1. Børne- og ungehjem som opholdssted (en institutionstype for børn og unge, hvor den primære anbringelsesårsag er sociale, følelsesmæssige eller adfærdsmæssige vanskeligheder, som ikke kan rummes i en plejefamilie).
2. Børne- og ungehjem som døgninstitution (en institutionstype for børn og unge, der har behov for højt specialiserede eller indgribende rammer)
3. Familieanbringelser (en institutionstype for forældre og børn med behov for intensiv støtte).
4. Aflastning (en midlertidig hjælp til familien, når et barns funktionsnedsættelse giver behov for pauser i hjemmet) og støtteophold (en fleksibel støtte, der gør det muligt for udsatte børn og unge at blive boende hjemme med et nødvendigt pusterum og trygge rammer).

På tværs af disse områder er der foretaget en samlet vurdering af målgrupper, økonomi, kapacitet, rentabilitet, kommunens historiske købsmønstre, prognoser for fremtidigt behov samt afledte effekter på skoleområdet.

Der er i forbindelse med analysen ikke taget stilling til den geografiske placering af et eventuelt kommunalt tilbud til børn og unge. Analysen har alene fokus på, om der er grundlag for oprettelse af et børne- og ungehjem, der kan gennemføres fagligt og økonomisk bæredygtigt.

Analysens hovedresultater

Analysen viser, at der er grundlag for at etablere ét kommunalt tilbud: et børne- og ungehjem med seks faste pladser og to fleksible pladser. Et tilbud i denne størrelse vil kunne dække kommunens behov, sikre flere anbringelser tættere på barnets nærmiljø og skabe større sammenhæng i indsatsen. Kommunen vil i hovedparten af tiden selv kunne fylde pladserne, og der vil være mulighed for salg af pladser i perioder med lavere eget behov. De fleksible pladser kan indgå som akut- og støtteopholdspladser og bidrage til både faglig og økonomisk robusthed.

Analysen viser samtidig, at der ikke er efterspørgsel efter at etablere selvstændige kommunale tilbud til akutanbringelser, støtteophold eller døgninstitution. Behovet er for lavt og for uforudsigeligt til at kunne understøtte særskilte enheder.

Vurdering

Analysen danner grundlag for vurderingen af, at oprettelsen af et børne- og ungehjem kan gennemføres fagligt og økonomisk bæredygtigt.

Et tilbud med seks faste og to fleksible pladser vil gøre det muligt at gennemføre flere anbringelser i nærmiljøet og skabe større kontinuitet og sammenhæng i indsatsen. Kapaciteten vurderes at kunne dække det forventede behov, samtidig med at volumen i både medarbejder- og børnegruppe understøtter den nødvendige faglighed.

Den samlede analyse er vedlagt i bilag.

Udviklingskonsulent deltager under behandlingen og præsenterer analysen.

Økonomi

I 2025 er der af den samlede anlægsbevilling anvendt 496.250 kr. Kommunalbestyrelsen har den 26. marts 2026 besluttet at overføre det resterende rådighedsbeløb på 504.000 kr. til 2026.

Der er på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til etableringsomkostninger. Såfremt der konstateres grundlag for etablering af et eget institutionstilbud til børn og unge, vil der blive udarbejdet en særskilt sagsfremstilling herom.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der på baggrund af analysen tages stilling til om der grundlag for at etablere et eget institutionstilbud til børn og unge, og

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen, og

at indstillingen sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning

Socialudvalget anbefaler at indstillingen godkendes, med en bemærkning om at børnetallet i 2026 ikke ses rentabelt, men at det i overslagsårene forventes at rentabiliteten vil være til stede.

Forvaltningen udarbejder en underbyggende vurdering af hvor mange børn der pt. kan forventes at blive anbragt samt antallet af nuværende anbringelser. Supplerende bilag tilføjes til Økonomiudvalgets møde.

Bilag

Analyse af potentialer ved egen institution.pdf

Punkt 3: Revidering af strategien for partnerskaber med NGO'er og frivillige sociale foreninger

27.00.00-G01-25-25

Beslutningstema

I denne sag godkendes en proces for revision af Strategi for partnerskaber med NGO'er og frivillige sociale foreninger.

Historik

Kommunalbestyrelsen godkendte Strategi for partnerskaber med NGO'er og frivillige sociale organisationer på mødet den 28. september 2023. Strategien blev til i en tæt dialog med de frivillige sociale foreninger og organisationer i Tønder Kommune.

Den 4. marts 2026 fik Socialudvalget en introduktion til strategien. Orienteringen blev taget til efterretning med en bemærkning om, at der ved en revision af strategien, også ses på geografisk placering i hele kommunen.

Den 9. december 2025 blev afholdt en workshop for alle NGO'er og frivillige sociale foreninger, som har partnerskab med Tønder Kommune.

Sagsfremstilling

Strategi for partnerskaber med NGO'er og frivillige sociale organisationer har været i funktion siden 2019. Strategien revideres nu på baggrund af de erfaringer og det samarbejde, der er med NGO'er og de frivillige sociale organisationer.

I de store velfærdsreformer, som er i gang på næsten alle områder, er fællesnævneren, at reformerne ser civilsamfundet som en afgørende samarbejdspartner for at styrke velfærden og løse komplekse samfundsudfordringer. Strategien revideres også set i lyset af dette.

Samarbejdet med NGO'erne og de sociale foreninger skal supplere den kommunale velfærdsindsats. Et godt samarbejde og en klar opgavefordeling i velfærdsindsatsen mellem kommunen, NGO'er og de sociale foreninger bliver vigtig. Revisionen bør derfor tage udgangspunkt i denne opgavefordeling, og hvordan kommunen, NGO'er og sociale foreninger supplerer hinanden. Et væsentligt element i dette er de frivillige kræfter.

Der er afholdt en workshop december 2025, hvor NGO'er og frivillige sociale organisationer gav input til deres erfaringer med samarbejdet ind i strategien. Der vedlægges et bilag med opsamling fra workshoppen.

Udvalget skal revidere strategien ud fra et strategisk fokus på opgavefordelingen, og godkende en videre proces for dette.

På Socialudvalgsrådet drøftes følgende spørgsmål:

- Hvad ønsker Tønder Kommune at opnå med partnerskaberne
- Hvilke opgaver skal NGO'er og frivillige sociale foreninger i fremtiden varetage
- Hvilken kapacitet og ressourcer prioriteres
- Hvad skal være anderledes i den nuværende strategi
- Hvilke kapacitet og ressourcer prioriteres geografisk.

Proces for revision

9. december 2025 workshop	Input til strategien fra NGO'er og frivillige sociale foreninger med partnerskaber med Tønder Kommune.
4. marts 2026 Socialudvalget	Introduktion til strategien
15. april Socialudvalget	Input til revision af strategien og godkendelse af processen

Maj og juni	Fokusgruppeinterviews med NGO'er og frivillige sociale foreninger med og uden partnerskaber, samt medarbejdere på området. Opsamling af erfaringer.
August	Fælles drøftelse i Social- Kultur og Fritids- Sundhedsudvalget samt Børne- og Skoleudvalget.
September	På baggrund af den fælles drøftelse et udkast til en revideret plan.
September	Høring i Handicaprådet, Fritidsforum, Kulturelt Forum, FrivilligSammen, Seniorrådet, Tønder Unge- og Kulturråd.
Oktober	Den reviderede strategi anbefales i Socialudvalget
Oktober	Den reviderede strategi godkendes i Kommunalbestyrelsen

[Strategi for partnerskaber med NGO'er og Frivillige organisationer - Tønder Kommune](#)

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Social indstiller,

at de fire spørgsmål drøftes, og

at processen for en revision af strategien godkendes,

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Opsamling workshop december 2025

Punkt 4: Analyse af underretninger 2025

00.16.00-G01-3-19

Beslutningstema

I denne sag præsenteres udvalget for analysen af underretninger 2025 på Børne- og Familieområdet i Tønder Kommune.

Historik

Der er i marts 2025 udarbejdet en analyse af underretninger i Tønder Kommune. Analysen er en stikprøveanalyse fra den 15. juli til den 15. oktober 2025. Der er i samme periode foretaget årlige analyser siden 2017, som alle er forelagt for de politiske udvalg.

Sagsfremstilling

Underretninger udgør en central rolle i kommunens arbejde med tidlig opsporing af børn og unge, der kan have behov for særlig støtte. En underretning er en henvendelse om bekymring for et barns eller ungs trivsel og et udtryk for en omsorg, der skal sikre, at barnet og familien får tilbudt hjælp. Underretninger kan have forskellig karakter og kan handle om alt fra mindre mistro til vold og overgreb.

Analysens formål er at afdække udviklingen i underretninger og målrette det forebyggende arbejde.

Stikprøveanalysen er baseret på 421 underretninger modtaget fra den 15. juli til den 15. oktober 2025 ud af i alt 1594 underretninger i hele 2025.

Overordnet set viser analysens resultater følgende:

Udvikling i antal underretninger

- I 2025 blev der modtaget 1.594 underretninger, heraf 187 i asylsager. Dette er et samlet fald på 29 underretninger sammenlignet med 2024.
- I stikprøveperioden 2025 blev der modtaget 376 underretninger, samt yderligere 45 underretninger i asylsager.
- Der er i stikprøveperioden modtaget 30 flere underretninger i 2025 end i samme periode året før.
- Antallet af underretninger har fra 2017 til 2022 været relativt stabilt med mindre udsving, men der ses markante stigninger i 2023 og 2024.

Afsendere af underretninger

- Kategorierne anonym, skole, politi, øvrige og anden kommunal afdeling er de hyppigste afsendere. Samlet udgør disse aktører ca. 63 % af alle underretninger i stikprøveperioden 2025.
- Skoler er i 2025 den næststørste enkelte afsenderkategori og stod for 17,8 % af underretningerne.
- Underretninger fra sundhedsplejersker er få i antal og har vist et fald over årene.
- Daginstitutioner og dagpleje står for en stigende andel – fra 1,4 % i 2024 til 4,3 % i 2025.
- I 2025 har der været øget fokus på at informere daginstitutionerne om underretningspligt.

Karakteristika ved underretningerne

- Langt størstedelen af underretningerne vedrører bekymrende adfærd og utilstrækkelig omsorg.
- Flertallet af underretninger modtages i eksisterende sager, altså sager hvor der allerede foreligger en bekymring.
- I stikprøveperioden ses en mindre stigning fra 346 underretninger i 2024 til 376 i 2025.
- Der har været en stigning i genunderretninger fra 12 % i 2024 til 14% i stikprøveperioden i 2025.
- Der ses en stigning i dialogbaserede underretninger fra 4 i 2024 til 24 i stikprøveperioden i 2025:
 - Skoler udgør 83,3 % (20 underretninger).
 - Daginstitutioner og dagpleje udgør 12,5 % (3 underretninger)

Børn og Familie Myndighed har det seneste år gennemført en målrettet indsats for at øge kendskabet til underretningspligten. Der er løbende afholdt informationsrunder på skoler, dagtilbud m.v. med fokus på at sikre, at fagpersoner ved, hvad en underretning er, hvornår der skal underrettes, og hvordan både skriftlige og dialogbaserede underretninger kan anvendes.

Resultaterne og analysen vil danne afsæt for det fremadrettede samarbejde mellem Børn, Familie & Ungeindsatsen og Skole og Dagtilbud i 2026.

Yderligere informationer om analysens resultater og sammenholdte data med landsgennemsnittet på udvalgte parametre fremgår i det vedlagte bilag "Underretningsanalyse 2025".

Punktet behandles parallelt i Børn- og Skoleudvalget.

Lovgrundlag

Barnets lov §§ 133-138.

Indstilling

Fagchefen for Børn, Familie & Ungeindsatsen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Underretningsanalyse 2025

Punkt 5: Afgørelser fra Ankestyrelsen 2025

00.01.00-A26-1-25

Beslutningstema

Afgørelser fra Ankestyrelsen for 2025 forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen har fremsendt statistik på social- og beskæftigelsesområdet for hele 2025. Statistikken viser, hvor mange klagesager Ankestyrelsen har behandlet for Tønder Kommune i hele 2025.

Statistikken viser, at Ankestyrelsen samlet set har afgjort i alt 98 sager vedrørende Tønder Kommunes afgørelser på social- og beskæftigelsesområdet i hele 2025, mod 82 sager i 2024.

Ud af de 98 sager, har Ankestyrelsen behandlet 23 sager efter Serviceloven og barnets lov som hører under Socialudvalgets områder. Udover de 23 sager, har Ankestyrelsen afvist to sager i 2025.

Statistikken viser hvordan afgørelserne har fordelt sig i forhold til sagsudfald.

En hjemvisning betyder, at sagen, er blevet sendt tilbage til kommunen, der skal behandle og træffe afgørelse en gang til.

En stadfæstelse betyder, at Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse.

En afvisning betyder, at Ankestyrelsen ikke behandler sagen. Det kan enten være fordi, der er klaget for sent, eller Ankestyrelsen ikke er den rette instans. Det kan også skyldes, at personen, der har indgivet klagen, beslutter sig for at opgive klagen, eller den af anden grund bortfalder.

En ændring/ophævelse betyder, at Ankestyrelsen har ændret kommunens afgørelse.

Hvis en sag bliver ændret eller sendt tilbage til Tønder Kommune til fornyet behandling, gennemgår myndighedsafdelingerne sagen for at se, om der er mønstre eller tendenser, som bør føre til ændringer i kommunens praksis for sagsbehandling eller afgørelser.

Børn- Familie- Ungeområdet

Ved de registerdata, der danner grundlag for statistikken, fremgår, at 15 af de i alt 23 sager omfatter Børn- Familie- og Ungeområdet. Heraf er to afvist. I 2024 var det 31 sager. De 15 sager i 2025 vedrører:

- Børn - Forældrebetaling og ungebetaling - § 187 og § 188: To sager ændret/ophævet og to sager hjemvist
- Børn - Samvær - § 104: En sag stadfæstet
- Børn - Valg af anbringelsessted - § 52: En sag stadfæstet
- Børn - Økonomisk hjælp - § 35 og § 36: En sag hjemvist
- Hjemmetræning, særlige dagtilbud og klubtilbud §§ 82-85: En sag afvist
- Merudgifter § 86: En sag stadfæstet, en sag ændret/ophævet og to sager hjemvist
- Tabt arbejdsfortjeneste §§ 87, 88: To sager hjemvist og en sag afvist

Af de 15 sager er i alt:

- Syv hjemvist
- Tre stadfæstet
- Tre ændret/ophævet
- To afvist

Omgørelsesprocenten for hele 2025 for paragraffer under barnets lov og voksenansvarsloven er 56,6 procent på landsplan. Omgørelsesprocenten indenfor børn- og familieområdet i Tønder Kommune er 77 procent.

I hele 2025 har børn- og familieområdet i gennemsnit håndteret 877 sager. De 13 sager, som har været realitetsbehandlet i Ankestyrelsen, udgør således 1,5 procent af det gennemsnitlige antal sager håndteret i hele 2025. De afviste sager tæller ikke med i omgørelsesprocenten.

Voksen Socialområdet

Af de registerdata, som danner grundlag for statistikken, fremgår, at otte sager ud af de i alt 23 sager hører under voksen socialområdet. I 2024 var det seks sager. De otte sager i 2025 vedrører:

- Socialpædagogisk bistand jf. Serviceloven §85: En sag stadfæstet og to sager hjemvist
- Merudgifter jf. Serviceloven §100: Fem sager hjemvist

Af de otte sager er i alt:

- En stadfæstet
- Syv hjemvist

I de to hjemviste sager om socialpædagogisk støtte har borgerne imidlertid valgt at trække deres ansøgninger tilbage, inden Ankestyrelsens afgørelse, eftersom de ikke længere ønskede at modtage støtten. De fem sager vedrørende merudgifter (kompensationsydelse siden juli 2025) er ved at blive revurderet af myndighedsafdelingen. Hjemvisningerne omhandlede behovet for mere dokumentation og/eller tydeligere udspecificering i forhold til udmåling af beløbet, hvorfor genbehandling af sagerne kan medføre samme afgørelse som tidligere.

Omgørelsesprocenten indenfor voksen socialområdet i Tønder Kommune er 87,5 %. Omgørelsesprocenten for de tilsvarende paragraffer under Serviceloven er på landsplan 51,7 %.

Det bemærkes, at de otte sager, der har været behandlet i Ankestyrelsen i 2025, er ud af et samlet antal sager på ca. 480 aktive sager indenfor voksen socialområdet. Ankestyrelsens klagesager udgør således 1,7 % ud af det samlede antal sager håndteret indenfor voksen socialområdet.

For mange kommuner kan der være ret få sager indenfor de enkelte lovområder, hvorfor omgørelsesprocenten kan være baseret på få behandlede sager.

Pensioner

Af de registerdata, som danner grundlag for statistikken, fremgår, at Ankestyrelsen har behandlet 13 sager ift. §17, stk. 2 (ret til pension - på det foreliggende), jf. Lov om social pension.

12 sager er blevet stadfæstet, og en sag er blevet hjemvist. Omgørelsesprocenten for §17, stk. 2 er 7,7 % i Tønder Kommune. Omgørelsesprocenten er 9,4 % på landsplan.

Sager vedrørende førtidspension behandles af Tønder Kommunes pensionsteam. Pensionsteamet har behandlet 144 førtidspensionssager i 2025, hvoraf der er blevet tilkendt førtidspension i 121 sager.

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Social indstiller,

at orienteringen tages til efterretning, og at sagen sendes til orientering i handicaprådet.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 6: Slutevaluering fra BDO og Den Møllerske Støttefond - Familieværkstedet

27.00.00-A26-8-25

Beslutningstema

I denne sag orienteres Socialudvalget og Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget om slutevalueringen af samarbejdet med den A.P. Møllerske støttefond og BDO om projekt Familieværksted i Tønder Kommune.

Historik

Den 1. januar 2021 indgik Tønder Kommune et partnerskab med Frelsens Hær om at oprette et Familieværksted i Tønder Kommune.

Den A.P. Møllerske støttefond har bevilliget 10.7 mio. kr. til projektet, som er forløbet over fem år fra 2022 til 2025. Tønder Kommune har forpligtet sig til at stille lokaler til rådighed, og afholder løbende driftsudgifter. Herudover finansierer Tønder Kommune en projektmedarbejder i perioden.

Familieværkstedet er fysisk placeret i Tønder og Toftlund.

Socialudvalget besluttede december 2023, at etablere satellitten i Toftlund. Der blev afsat 306.000 kr. i 2024 til etableringen. Herudover blev der indgået en toårig partnerskabsaftale på 200.000 kr. årligt finansieret af NGO puljen. Partnerskabsaftalen udløber den 31. december 2025 på samme tid som hovedprojektet.

Der har været nedsat en administrativ styregruppe med repræsentanter fra Tønder Kommunes social- og arbejdsmarkedsforvaltning, den A.P. Møllerske støttefond samt BDO, som har været evaluator på projektet.

Sagsfremstilling

Partnerskabet er et forpligtende samarbejde, som er baseret på dialog mellem partnerne og ved at kombinere partnernes forskellige ressourcer og kompetencer til fordel for familierne. Samarbejdet på tværs af sektorer styrker en tidlig opsporing af sociale problemer, bygger bro til specialhjælp, forebygger at problemerne vokser og sikrer, at familier, der har afsluttet en indsats i kommunen, fortsætter ad et godt spor. Hertil kommer, at indsatsen er med til at forebygge, at familierne får brug for en kommunal indsats.

Projektet skal understøtte familier i en udsat og sårbar position i at opnå og fastholde et bæredygtigt familieliv med livs- og hverdagsmestring, netværk mv., som bringer familierne tættere på uddannelse og job. Der bliver arbejdet ud fra en tilgang om, at familierne først skal opnå et bæredygtigt familieliv, før de kan opnå en succes med job og uddannelse. For enkelte familier understøtter Familieværkstedet, at forældrene kan holde fast i deres job, fordi de får støtte til at få familielivet til at fungere.

Projektet har opstillet en indsatsmodel, der arbejdes dynamisk efter. Den beskriver vejen fra modning til opstart i Familieværkstedet, stabilisering af familielivet og forankring i eget liv.

I løbet af projektets fem år har Familieværkstedet indskrevet 135 voksne og 102 børn og unge i alderen 5-17 år. Evalueringen viser en høj tilslutning til projektet, og målsætningen for antal deltagere er nået. Det afspejles i den daglige aktivitet, hvor mange familier kommer forbi, og der er stort fremmøde til de forskellige tilbud. Evalueringen konkluderer, at Familieværkstedet er et attraktivt sted, som målgruppen oplever som relevant og imødekomende.

Slutevaluering

Slutevalueringen fra BDO konkluderer, at Familieværkstedet hjælper familierne med at skabe positive forandringer i deres liv på flere områder.

Trivsel

Ud fra WHO's trivselsskala viser slutevalueringen, at målet for børnene og de unge er opfyldt med en markant positiv udvikling i deres trivsel. For de voksne er trivslen stabiliseret, men ikke løftet til succeskriteriet. Dog har en betydelig andel af de voksne oplevet fremgang, hvilket er positivt i en målgruppe med komplekse problemer.

Bæredygtigt familieliv

Projektet har indfriet målet om et bæredygtigt familieliv, men udviklingen er moderat. Familierne scorer sig selv relativt højt allerede ved opstart, hvilket gør måling af løft vanskeligt. Alligevel viser målingerne en lille, men stabil fremgang for både voksne og børn. Samlet set peger resultaterne på, at projektet har bidraget til mere bæredygtige familieliv.

Familiernes egne mål

Målet er, at de voksne i projektperioden når 80 % af egne mål for udviklingen. Slutevalueringen viser, at halvdelen af deltagerne har opfyldt succeskriteriet. Deltagerne oplever en særdeles positiv udvikling i deres egne mål ved deltagelse. Særligt ses stor fremgang på struktur i hverdagen og uddannelse og job.

Sociale foranstaltninger

Målet er, at den kommunale indsats hos familierne mindskes med 25 % ved enden af forløbet. Slutevalueringen viser, at der ikke er en dokumenteret effekt i udgifter til sociale foranstaltninger i gennemsnit. Projektets værdi i forhold til sociale foranstaltninger ligger i den kvalitative forbedring af indsatsen, og i at skabe rammer for familierne.

Job og Uddannelse

Målet at 25 % af deltagerne er kommet i varig beskæftigelse eller uddannelse er delvist nået, idet andelen er steget, men ikke til succeskriteriet. Projektet har dog skabt væsentlige fremskridt for flere i selvforsørgelse og uddannelse, især målgruppen taget i betragtning. Enkelte deltagere er gået fra førtidspension til beskæftigelse og enkelte forældre har gennem projektet fået motiveret deres børn til at starte en uddannelse.

Fritidsjob

Slutevalueringen viser, at målet om 75 % unge i fritidsjob ikke er nået. Der ses dog en tydelig tendens til at flere unge får et fritidsjob over tid og får øget modenhed og stabilitet i fritidsjob.

Skolefremmøde

Projektet har indfriet målet om skolefremmøde. Børnene i Familieværkstedet har i gennemsnit haft et fravær under 15 %, hvilket svarer til et fremmøde på mindst 85 %, som succeskriteriet foreskriver, og der ses endda en svagt faldende fravær over tid for alle år.

BDO konkluderer:

- Fællesskabet i Familieværkstedet er mere end en social ramme. Det styrker livsmestring og vejen mod uddannelse og job
- Indsatsen bygger på en særlig kultur, der præger mødet med borgerne og samskabelsen mellem Frelsens Hær og Tønder Kommune
- Frelsens Hær har udviklet en unik rolle som brobygger og mægler mellem borgerne og kommunen, som løser udfordringer og giver læring
- Mål og data er nødvendige for at fastholde fokus på udvikling, men for mange målepunkter skaber kompleksitet
- En bæredygtig indsats kræver fokus på borgernes overgang til selvstændighed. Vejene er forskellige, og Frelsens Hær har en vigtig rolle som medvandrer.

Forvaltningens bemærkninger vedrørende indikatorer:

Gennem projektperioden er det blevet tydeligt, at de udvalgte KPI'er ikke i tilstrækkelig grad indfanger flere af de resultater og effekter, som projektet har genereret.

Det er i evalueringen ikke dokumenteret, at de deltagende familier i mangel af indsatsen ville have modtaget kommunal støtte. Visse indikatorer, herunder et fald i antallet af børnesager, kan dog pege i denne retning.

Derudover tager KPI'erne ikke højde for alle forhold. Eksempelvis fraflytning som følge af uddannelse. Deltagere, der eksempelvis flytter til Aarhus for at påbegynde en universitetsuddannelse, registreres alene som fraflyttede, hvilket kan give et misvisende billede af indsatsens resultater.

Tønder Kommune og Frelsens Hær har fra 2026 indgået en treårig partnerskabsaftale for Familieværkstedet, finansieret af NGO puljen, så der kan bygges videre på de gode erfaringer og resultater.

Slutevalueringen fra BDO er vedlagt som bilag.

Økonomi

Der er afsat 1,9 mio. kr. i 2026 og i overslagsårene på NGO budgettet til Familieværkstedet.

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Social indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Informations- og Forvaltningschef i Frelsens Hær Lars Lydholm deltog under punktet.

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Slutevaluering Familieværkstedet december 2025

Punkt 7: Resultat af serviceundersøgelse på Voksen Socialområdet

27.00.00-A00-39-22

Beslutningstema

Der orienteres om resultaterne af en serviceundersøgelse gennemført blandt pårørende til borgere i kommunens botilbud og botilbudslignende tilbud.

Sagsfremstilling

Tønder kommune har valgt én gang om året at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt pårørende til borgere på kommunens botilbud og botilbudslignende tilbud (Damparken bostøtte, Bargumsvej bostøtte og Rosenvænget bostøtte), som bl.a. berører borgernes tilfredshed med deres samarbejde med tilbuddet, samt den kvalitet de oplever tilbuddet leverer.

For at opnå indblik i de pårørendes oplevelse af den generelle kvalitet i kommunens botilbud og botilbudslignende tilbud, er der derfor i oktober 2025 gennemført en serviceundersøgelse blandt pårørende til borgere i tilbuddene.

Serviceundersøgelsen fungerer som et supplement til tilsynsbesøgene, som gennemføres af Socialtilsyn Syd. Det er således et ekstra tiltag kommunen har valgt at iværksætte med henblik på at understøtte kvaliteten på tilbuddene. Serviceundersøgelsen blev gennemført første gang i 2020.

Serviceundersøgelsen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse, som er fremsendt til pårørende til borgere på tilbuddene. Spørgsmålene tager bl.a. afsæt i dele af kvalitetsmodellen, som ligger til grund for Socialtilsynets vurdering af kvaliteten af tilbuddene. Spørgsmålene er de samme, som er blevet anvendt i forbindelse med serviceundersøgelsens introduktion i 2020. Der er ikke ændret i spørgerammen siden 2020, udover indarbejdelse af åbent kommentarfelt. Hensigten med serviceundersøgelsen er, at den skal understøtte dialogen i de enkelte tilbud således, at der gives et systematisk og målrettet udgangspunkt for eventuelle forbedringer i kvaliteten af tilbuddene.

Spørgeskemaet blev fremsendt til i alt 117 pårørende (109 pårørende i 2024, efterår), hvoraf 39 pårørende (48 pårørende i 2024, efterår) har besvaret spørgeskemaet. Det giver en svarprocent på 33,33 (svarprocent på 44 i 2024, efterår). Det bør nævnes, at der er en del pårørende, der sjældent/aldrig kommer på tilbuddene og/eller bor i andre kommuner med betydelig afstand til tilbuddene. Det kan derfor være vanskeligt for dem at have indsigt i tilbuddets hverdag.

Sammenfatning af undersøgelsens resultater

Overordnet viser serviceundersøgelsen en relativ positiv besvarelse blandt de pårørende.

- **Trivsel:** De pårørende oplever generelt, at borgerne trives i tilbuddene. Der er ligeledes bred enighed blandt de pårørende i forhold til, at borgernes privatsfære tilgodeses og accepteres i tilbuddene. Endvidere er der enighed blandt de pårørende i forhold til at boligerne afspejler, at det er borgernes eget hjem. Resultatet for spørgsmålene vedrørende trivsel er stort set uændret sammenlignet med resultatet fra tidligere serviceundersøgelse, men der ses et mindre fald i vurderingen.
- **Inddragelse og indflydelse:** En stor del af de pårørende oplever, at borgerne får støtte og hjælp til, at gøre tingene selv i hverdagen. Endvidere er der en overvejende grad af enighed blandt de pårørende i forhold til, at personalet lytter til, respekterer og anerkender borgernes ønsker. Resultatet er stort set uændret sammenlignet med resultatet fra tidligere serviceundersøgelse, men der ses et mindre fald i vurderingen. Størstedelen af pårørende mener desuden, at borgerne inddrages i og har indflydelse på de beslutninger, der vedrører hverdagen på deres respektive tilbud. Resultatet er stort set uændret sammenlignet med resultatet fra tidligere serviceundersøgelse, men der ses en mindre stigning i vurderingen.
- **Sociale aktiviteter:** De pårørende svarer mere varierende i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt borgerne indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund udenfor tilbuddene. 57 % af de pårørende svarer "altid" eller "ofte" til dette spørgsmål, mens de resterende pårørende svarer "aldrig" eller "ved ikke". Resultatet er stort set uændret sammenlignet med resultatet fra tidligere serviceundersøgelse. Et opmærksomhedspunkt i forhold til spørgsmålet er, at borgerne på tilbuddene har vidt forskellige funktionsniveauer og behov. Der er derfor forskel på, hvorvidt borgerne på området mestrer, at indgå i sociale aktiviteter udenfor tilbuddene. Ved spørgsmålet omkring hvorvidt de pårørende oplever, at der er aktiviteter for borgerne i weekenderne, er svarene ligeledes mere varierende. Her svarer 16 % "ofte", mens de resterende pårørende svarer "aldrig" (38 %) eller "ved

ikke" (46 %). Sammenlignet med resultatet fra tidligere serviceundersøgelse, er der en tendens til, at flere pårørende svarer mindre positivt i forhold til hvorvidt der er aktiviteter i weekenden.

Med strategien for kvalitet i botilbud er der særligt fokus på at styrke borgernes meningsfulde hverdagsliv, herunder i weekenderne. Personalet arbejder ud fra borgernes individuelle behov, energiniveau, interesser og ressourcer samtidig med, at der arbejdes målrettet på at øge mulighederne for fællesskaber og aktiviteter gennem samarbejde med lokal- og civilsamfundet.

- **Vold og trusler:** Der er overvejende enighed blandt de pårørende i forhold til, at personalet altid eller ofte taler pænt til borgerne. I forhold til spørgsmålet om, i hvilken grad de pårørende oplever, at der er fokus på forebyggelse af vold og trusler mellem borgerne, er svarene mere varierende. 46 % af de pårørende oplever, at der er fokus på dette i tilbuddene, mens de resterende 54 % har svaret "ved ikke" på spørgsmålet. Resultaterne for spørgsmålene vedrørende vold og trusler er stort set uændret sammenlignet med resultatet fra tidligere serviceundersøgelse, men der ses et mindre fald i vurderingen.
- **Rengøring:** Der er i overvejende grad enighed blandt de pårørende i forhold til, at rengøringsstandarden i fællesrummene på tilbuddene er god. Resultatet er stort set uændret sammenlignet med resultatet af tidligere undersøgelse, men der ses et mindre fald i vurderingen.
- De pårørendes bemærkninger i det åbne kommentarfelt koncentrerer sig om følgende temaer: Personaleressourcer, aktiviteter og arrangementer samt struktur og planlægning.

For nærmere beskrivelse af resultatet af serviceundersøgelsen 2025, henvises der til vedlagte bilag.

Resultatet af serviceundersøgelsen vil blive gennemgået og drøftet på pårønderådsmødet den 15. april.

Indstilling

Fagchefen for Voksen Socialområdet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning, og at sagen videresendes til Handicaprådet.

Beslutning

Punktet udsættes til næste møde.

Bilag

Samlet resultat serviceundersøgelses 2025

Punkt 8: Årsrapport 2025 over indgreb i selvbestemmelsesretten

27.00.00-A00-6-24

Beslutningstema

Årsrapporten 2025 over indgreb i selvbestemmelsesretten på Voksen Socialområdet forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

På tilbud under Voksen Socialområdet kan det i særlige situationer være nødvendigt at foretage indgreb i borgernes selvbestemmelsesret. Det kan eksempelvis omfatte afværgehjælp for at forhindre en borger i at skade sig selv eller andre.

Der udarbejdes hvert år en årsrapport over omfanget af indgreb i selvbestemmelsesretten på Voksen Socialområdet. Årsrapporten giver et samlet overblik over de indgreb, der har været i det pågældende år.

De enkelte tilbud er ansvarlige for, at magtanvendelserne indberettes, og at reglerne for magtanvendelse overholdes.

Kommunen har en lovbestemt omsorgspligt over for borgere, uanset om borgeren ønsker hjælpen. Omsorgen må dog som udgangspunkt ikke udføres med fysisk magt, og borgeren har ret til at afslå hjælp. Omsorgspligten er tæt forbundet med reglerne om magtanvendelse. I særlige situationer kan medarbejdere være forpligtet til at handle for at forebygge skade på borgere eller omgivelser, også når borgeren afslår hjælpen.

Hvis en borger aktivt modsætter sig fysisk, beskriver Serviceloven de konkrete situationer, hvor der kan søges om eller gives tilladelse til at anvende magt.

Serviceovens regler om magtanvendelse retter sig mod borgere med en betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Lovgivningen har til formål at begrænse brugen af magt og andre indgreb i borgerens selvbestemmelsesret til det absolut nødvendige. Det omfatter blandt andet anvendelse af alarm- og pejlesystemer, særlige døråbnere og lignende tiltag. I disse situationer udfører medarbejdere deres opgaver på baggrund af en forhåndsgodkendt magtanvendelse, som er godkendt af myndigheden efter ansøgning.

Der skelnes i lovgivningen mellem forhåndsgodkendte magtanvendelser og akutte magtanvendelser.

- Forhåndsgodkendte magtanvendelser vedrører typisk indgreb, der har tilknytning til borgerens pleje, omsorg eller behov for tryghed, og hvor der på forhånd er vurderet et behov for at fravige borgerens selvbestemmelsesret.
- Akutte magtanvendelser opstår derimod i situationer, hvor en borger pludselig udviser udadreagerende adfærd, der kan medføre risiko for skade på borgeren selv eller andre. I disse tilfælde kan medarbejdere være nødt til at reagere hurtigt, eksempelvis ved kortvarig fastholdelse for at afværge skade.

Det er væsentligt, at magtanvendelse aldrig må træde i stedet for pædagogisk indsats, omsorg og pleje. Magtanvendelse skal alene anvendes som sidste udvej og i det mindst indgribende omfang.

Resultat af årsrapporten 2025

Tønder-borgere der modtager tilbud i kommunen

Der er registreret 17 forhåndsgodkendte magtanvendelser. Dette er et betydeligt fald fra 2024 (69 registreringer), hvilket primært kan tilskrives ændringer i lovgivningen. Epilepsialarmer og lignende anfaldsalarmer defineres ikke længere som magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten, hvorfor disse alarmer ikke længere skal forhåndsgodkendes. Desuden skal der kun søges om brug af stofselser, hvis borgeren aktivt modsætter sig, hvilket også reducerer antallet af ansøgninger.

Der er registreret 19 akutte magtanvendelser (46 registreringer i 2024) i forhold til Tønder-borgere, der modtager tilbud under Voksen Socialområdet i Tønder Kommune. Faldet i akutte magtanvendelser kan henføres til både lovgivningsændringer og forbedret borgertrivsel. En styrket pædagogisk indsats og øget fokus på tryghedsskabende tiltag har mindsket behovet for fastholdelser eksempelvis i hygiejnesituationer. Derudover kan personalet nu anvende fysisk guidning og konfliktafværgelse som led i omsorgen, uden at det betragtes som magtanvendelse. Det betyder, at handlinger, der tidligere skulle indberettes som akut magtanvendelse, ikke længere kræver registrering.

Kendetegnende ved de akutte magtanvendelser er, at de primært koncentrerer sig om et lille antal borgere på tværs af tilbud.

Mellemkommunale borgere der modtager tilbud i kommunen

Der er registreret 15 forhåndsgodkendte magtanvendelser (77 registreringer i 2024) samt 33 akutte magtanvendelser (16 registreringer i 2024) i forhold til mellemkommunale borgere (borgere med anden handlekommune), der modtager tilbud under Voksen Socialområdet i Tønder Kommune.

Stigningen i antallet af akutte magtanvendelser kan relateres til én konkret borger. Årsagen til borgerens ændrede adfærd, som har medført en øget anvendelse af magt, er på nuværende tidspunkt ikke klarlagt. Der arbejdes fortsat med forskellige pædagogiske tilgange med henblik på at reducere behovet for magtanvendelse.

Tønder-borgere der modtager tilbud udenfor kommunen

Der er registreret én akut magtanvendelse i forhold til Tønder-borgere placeret på tilbud udenfor Tønder Kommune.

For nærmere gennemgang af indgreb i selvbestemmelsesretten for 2025, i henhold til de konkrete lovbestemmelser, på de enkelte tilbud, henvises der til årsrapporten 2025 (jf. bilag).

Alle indgreb i selvbestemmelsesretten tages løbende op på møder i de respektive tilbud med henblik på faglig drøftelse og læring, for derigennem at styrke kvaliteten af tilbuddene.

Socialtilsyn Syd har i forbindelse med deres tilsyn af tilbuddene ligeledes fokus på, hvorvidt tilbuddene i deres pædagogiske indsats er opmærksomme på at forebygge magtanvendelser til løbende læring og forbedring af indsatsen.

Indstilling

Fagchefen for Voksen Socialområdet indstiller,

at årsrapporten for indgreb i selvbestemmelsesretten tages til efterretning, og at årsrapporten sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning

Punktet udsættes til næste møde.

Bilag

Årsrapport 2025 - indgreb i selvbestemmelsesretten VSO.docx

Punkt 9: Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til to lejligheder ved Lærkely

27.00.00-G01-6-26

Beslutningstema

I denne sag træffes beslutning om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til etablering af to nye lejligheder ved Lærkely.

Historik

I forbindelse med godkendelse af budget 2026 blev der afsat 3,7 mio.kr. til etablering af to nye lejligheder ved Lærkely.

Sagsfremstilling

Den 21. december 2023 godkendte Kommunalbestyrelsen anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til udvidelse af botilbuddet Lærkely med to pladser. I forbindelse med byggeriet blev de nye lejligheder forberedt til en eventuel yderligere udvidelse med to ekstra lejligheder.

Voksen Socialområdet oplever fortsat en stigende efterspørgsel efter specialiserede pladser, både internt i kommunen og fra andre kommuner. En udvidelse med yderligere to pladser vil styrke kommunens mulighed for at imødekomme dette behov og samtidig bidrage til en mere bæredygtig drift af botilbuddet.

En kapacitetsudvidelse med to ekstra pladser vil:

- styrke kommunens kapacitet til at tilbyde lokale, specialiserede botilbud
- reducere behovet for køb af eksterne og ofte dyrere pladser udenfor kommunen
- skabe mulighed for hjemtagning af borgere, hvor det er fagligt og økonomisk hensigtsmæssigt
- styrke den økonomiske og driftsmæssige bæredygtighed i tilbuddet

Samlet set vil to ekstra pladser både styrke den faglige kapacitet og forbedre den økonomiske robusthed, samtidig med at kommunen bedre kan imødekomme den stigende efterspørgsel efter specialiserede botilbud.

Økonomi

Der er afsat 3,7 mio.kr. i rådighedsbeløb på Investeringsoversigten for 2026.

Indstilling

Fagchefen for Voksen Socialområdet indstiller,

at der gives en anlægsbevilling til etablering af to lejligheder på Lærkely på 3,7 mio. kr., at det i budget 2026 afsatte rådighedsbeløb på 3,7 mio. kr. til etablering af to lejligheder på Lærkely frigives, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

06 Hovedtidsplan - 05.02.2026.pdf

Lærkely tegningsmateriale

Overslagsbudget - 2 stk. lejligheder - 14.08.2025.pdf

Punkt 10: Legatregnskaber 2025 administreret af Socialudvalg

00.06.00-Ø00-2-26

Beslutningstema

I denne sag skal udvalget godkende legatregnskaberne for 2025.

Sagsfremstilling

Socialudvalget er legatbestyrelse for Helligåndshospitalets Legat, Leos Legat, Richtsens Legat, Richtsens Plejehjem, Specht Petersens Legat, Strucks Legat, Vajsenhusets Legat, Legatfond II, Popsens Legat, Legatfond I, Harriet Førslev og Edna Vernings Fond og Fælleslegatet for værdigt trængende i Skærbæk.

Økonomikonsulent deltager under punktet.

Lovgrundlag

Regnskaberne revideres af BDO, som en del af Kommunens årsregnskab.

Indstilling

Fagchefen for Økonomi og Løn indstiller,

at legatregnskaberne for 2025 godkendes og underskrives.

Beslutning

Legatbestyrelsen har godkendt og underskrevet regnskaberne for 2025.

Der er under punktet orienteret om at Strucks legat ikke har haft de korrekte tal i driftsregnskab for 2025. Dette er rettet i nyt dokument før godkendelsen.

Bilag

Legatregnskaber 2025 til godkendelse i Socialudvalget

Punkt 11: Gensidig orientering

00.01.00-P35-2-25

Beslutningstema

Gensidig orientering fra henholdsvis udvalgsformand, forvaltning og udvalgsmedlemmer, der er medlem af diverse råd.

Sagsfremstilling

1. Orientering fra udvalgsformanden
2. Orientering fra forvaltningen
 - Årsrapport 2025 fra Socialtilsyn Syd (jf. bilag)
 - Orientering om særligt dyre enkeltsager på børn- og ungeområdet.
3. Orientering fra udvalgsmedlemmer, der er medlemmer af diverse råd

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Social indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev fra forvaltningen orienteret om Børne- og Familiemyndighedsafdelingen.

Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

Årsrapport 2025 Socialtilsyn Syd.pdf

Punkt 12: Lukket

00.06.04-G01-6-25

Punkt 13: Lukket

00.06.04-G01-3-24

Punkt 14: Lukket

00.06.04-G01-4-24

Punkt 15: Lukket

00.18.04-A21-1-26

Punkt 16: Underskriftsark

00.01.00-P35-2-25

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem underskrive digitalt ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

.